

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Az alkotmány és a nemzetkisebbségek

Irta SZÜLLŐ GEZA dr.

Ösödök óta vitáznak azon, hogy a szavak tudatosan a fogalmak értelmét adják-e vissza, vagy önkényes hangösszetételek-e, amelyek valamely fogalmat akarnak megérthetlenné tenni. Bizonyos, hogy örökbecsű Goethe mondása: „Ahol hiányzik a fogalom, tégy helyébe egy szót és megvan a fogalom”. Így van ez a kisebbség alkotmányos garanciáival is.

Amikor 1925-ben Genfben Schiemann lettországi német képviselő, Wilfan olaszországi szlovén képviselő és én, mint csehszlovákiai magyar képviselő először hívtuk össze a „kisebbségi konferenciát”, én azonnal hangsúlyoztam, hogy a „kisebbség” rossz fogalom meghatározás. Szerintem a „kisebbség” numerikus meghatározás; arra alkalmas, hogy elkenje azt, amit akarunk. A kisebbség éppen a demokrácia kormányformája mellett arra alkalmas meghatározás, hogy a többségnek adjon alkotmányosnak látszó fegyvert a kezébe velünk szemben, mert a demokrácia lényegéből folyik, hogy abban a többség, ha határozatot a kisebbség nem tudta megmáskítani, alkotmányosan cselekszik, ha többségi akaratát keresztülviszi. Ebben van a veszedelmes circulus vitiosus.

Ezt az érvelésemet el is fogadta a konferencia, a magunk nevét meg is változtattuk, a békeszerződések elnevezését, a „minoritete”-t „minoritete racionales” névvel helyettesítettük. A hangsúly így többé nem a számbeli megjelölésen, de a nemzeti jellegenyugszik. A nemzeti jelleg, ami az együttes többi fajtól az egyes nemzetet megkülönbözteti — röviden: a történelmi tudat. A nemzetiségi öntudatnál nem a nyelv a leglényegesebb, ezt a leggyönyörűbben kifejti Renan a maga híres tanulmányában, amit a nemzetiségekről írt.

Nem akarok tudományosan értekezni, ehhez nem értek; mert, sajnos, a gyakorlati politikai élet nem adja meg a lehetőséget az elvont tudományos elmélyedésre és kiképzésre. Közíró sem vagyok, aki szabatosan tudja megírni irnivalóját, nekem szóval kellett mindig dolgozni, s a leírt szónál érzem mesterséges fogyatékoságát. A szónoklást a szellemi kifejezési mód legutolsójának jellemezte Plató; és van benne valami, mert minden szellemi fogalmat kifejező művészet az absztrakció, az elmélyedés eredményét árja a világ elé; a festő a képét, a szobrász a szobrát, a költő a versét, a tudós a könyvét. Ezzel szemben a szónok csak hangosan gondolkodik. A szónoklásban 90 százalékban a hang az eredmény s a gondolatra csak 10 százalék jut.

Az alkotmány is csak szó. Van történelmi alkotmány, van papírosalkotmány, egyiket folyó élet hozta létre századokon keresztül, a másikat tudósok munkája teremtette meg. De hogy bármely formája az alkotmánynak hatékony szabályozója legyen az államokban élő különböző népek életének, olyan életnek, amely az állam többségi népek totalitásával szemben érvényesülhet, abban, sajnos, az alkotmánynak nincsen emmi garanciája. Emlékszem, amikor 1907-ben a legnagyobb magyar politikai elmégyike, Andrássy Gyula gróf az alkotmánygaranciáit akarta törvénybe iktatni, magyallapította meg amugy is szkepticizmusra hajló lelkével, hogy nincs más alkotmánygarancia, mint maga az alkotmány. Ez pedig

nem garancia. Garancia egy van, ez azonban nem közjogi és politikai fogalom, ez etikai fogalom s ez a tisztesség.

Hoszu politikai pályámon megtanultam, hogy parabolákban beszéljek. A nemzetközi szerződés, a kisebbségek védelméről szóló intézmények, a paktumok, alaptörvények, stb. dzsungeljét, a hirdetett és tényleges

valóságot, a most lévő légkört és így a kisebbségek alkotmányos garanciáit is jobban jellemzi az itt következő história, mint bármely hasábkra menő dogmatikus értekezés: Egy előkelő angol klubba bevezettek egy nem egészen oda való urat vendégként. Ott éppen baccarat folyt, a bankot egy angol lord adta. A vendég vette át a kártyát, „hét”

— mondotta, — „nyolc” — mondotta a lord és beseperte a tétet.

— A kártyát szeretném látni, — szólalt fel az illető.

— A mi körünkben elég a szó, — válaszolta a lord.

— Ugy, — mondotta emberünk. Rendben. És reggelig huszezer fontot nyert.

Madridot kiűritették és felfegyverzett csőcselék lett urrá a városon

Spanyolországban még mindig áll a nagy harc. A madridi kormány már négy nap előtt hivatalosan világgá kürtölte, hogy a felkelést leverte és az egész országban újra ura a helyzetnek, de ennek ellenére a zendülés egyre nagyobb méreteket ölt és minden hivatalos jelentéssel szemben a forradalmi csapatok a fővárost is fenyegetik már.

A Madrid ellen vonuló felkelő csapatok Mola tábornok parancsnoksága alatt több oldalról már harminc kilométernyire megközelítették Madridot.

Magánjelentések szerint Bulgriagon közelében megtörtént az első komoly összeütközés a felkelők és a kormánycsapatok között. Hogy mennyire bizonytalan a kormány helyzete, arra jellemző, hogy ugynevezett forradalmi bizottság vette át az ügyek intézését.

Arra a hírre, hogy a zendülő csapatok a főváros felé közelednek, a Madridban levő jobboldali elemek is bátorságra kaptak és sok helyen nyílt utcai harcba bocsátkoztak a kormánytámogató munkásosztatokkal.

Franco tábornok a végső győzelemig harcol

Franco tábornok, a felkelők vezére, nyilatkozatot adott az egyik angol távirati iroda tudósítójának és kijelentette, hogy a harcot a végső győzelemig folytatják. A forradalmárok inkább egytől-egyig meghalnak, semhogy továbbra is túrják az anarchikus állapotokat. A baloldali kormány az oka annak, hogy a kommunisták földalatti munkája meg erősödhet.

A mozgalom célja az, hogy a valódi szabadságot, egyenlőséget és testvériséget vigye a dalra.

A haditengerészet nagyrésze a forradalmárokhoz csatlakozott, azonban egyes hajókban a kommunisták kerekedtek felül és ezek most úgy a kormány, mint pedig a felkelők ellen is megkezdtek a harcot. Az egyes tengerészeti egységek parancsnokait a lázadók letartóztatták

Az életbiztonság a fővárosban is teljesen megszűnt. Fascisták a házak ablakaiból lövöldöznek a kormány által szervezett munkáscsapatokra.

Az elmúlt éjjel autó száguldott végig a népesebb utvonalon és két gépfegyverből lövöldözött a karhatalmi osztagokra.

A kommunista elemek mind erősebben lépnek fel és már Madridban is mozgalmat indítottak, hogy a kormány mondjon le és kiáltásák ki a proletárdiktatúrát. A kommunisták vezetője Caballero, az egyik munkásszindikátus elnöke.

A kormány helyzete ennek folytán redkivül súlyos lett, mert míg egyrészlől a felkelők szorongatják, másrészlől a kommunisták a proletárdiktatúra létesítésére törekednek.

A kormány az összes férfiakat felfegyverezte, úgy hogy Madridban a rendőrségi szolgálatot is kizárólag nők látják el.

sajnálkozásának adott kifejezést, azonban kénytelen volt kijelenteni, hogy nem vállalhatja a felelősséget a történelekt, mert őt megfosztották a parancsnokságtól és helyét az egyik altiszt foglalta el.

Az admirális figyelmeztetésének mégis meg volt az eredménye, mert a lázadó spanyol hadihajók rövidesen elhagyták Gibraltárt.

Újabb jelentések szerint Madridban teljes a felfordulás. A madridi amerikai követ értesítést küldött haza, hogy a kormánynak már nem áll hatalmában az sem, hogy a külföldi állampolgárok élet- és vagyonbiztonságát garantálja.

A fővárosban volt rendes hadsereg a felkelők ellen vonult és Madridban a felfegyverzett csőcselék vette át az uralmat. Ezek szervezett bandákba tömörülve valóságos rablóhadjáratot indítanak az üzletek és a jobbmoduak háza ellen.

Távirat szerint élelmiszerhiány is fenyeget Madridban. Nagy veszélyt jelent az is, hogy a csőcselék a vízművel: egy részét elpusztította úgy, hogy a vízszolgáltatás megszüntetésével keil számolni, ami valóságos katasztrófa lenne a mostani hőségben.

Párisba érkezett jelentések szerint a francia határon tisztán lehet hallani az ágyudörgést Spanyolországból.

Azt hiszik, hogy a Bilbaóban állomásozó kormánycsapatok és a Pampelonában levő forradalmárok között döntő csata kezdődött.

Madridi jelentés szerint a kormánycsapatoknak sikerült hét órán át tartó véres harc után visszafoglalni a forradalmároktól Guadajajara városát. A kormánycsapatok bombavető repülőgépekkel, tankokkal, tüzérséggel és rengeteg gépfegyverrel vívták ki a győzelmet. Mindkét részlől igen nagyok a veszteségek. Ezzel

szemben a forradalmárok vezérkara csejfolja azt a hirt, mintha a kormány serege Algeziast is elfoglalta volna.

Amíg Spanyolországnak csaknem minden részében még dülnek a harcok, addig Marokkóban teljesen helyreállott a rend. Onnan érkezett utasok meséi, hogy az élet megint teljesen állis lett és a forradalmi csapatok öröködnék a rend fentartása érdekében.

Egyes stratégiai szempontból fontos helyeken tüzéség van készenlétben minden eshetőségre.

Ujabb madridi híradás szerint Castillo ezredes, aki a kormánycsapatok Alto del Leon közelében vezette, agyonlőtte magát, mert bizonyos kötelezettségeket vállalt a felkelőkkel szemben és azokat nem tudta teljesíteni. Companys, a Generalitad elnöke, rádióban bejelentette, hogy Katalónia a végsőig harcol a szabadságért.

San Sebastianban a rádióállomás a kormánycsapatok kezében van és közli,

hogy a két elienséges tábor Enderlaza közelében áll egymással szemben. A két tábor csak egy keskeny folyó választja el egymástól, amelynek hidját a kormánycsapatok felrobbantották. A halottak száma sokezerre tehető az egész ország területén és egyedül Barcelonában nyolcezer ember esett a zendülésnek áldozatul.

Londonból érkezett hír szerint a gibraltári szorosban levő angol hajókat a spanyol repülőök bombázták, de egyet sem talál-tak el.

Két bomba a gibraltári kereskedelmi kikötőre esett. Madridban az angol és francia nagykövetség tiltakozott az ellen, hogy Tanager, amely nemzetközi kikötő, a spanyol hadihajók hadműveleti alapnak használják. Az Egyesült Államok követségének jelentése szerint Madridban már csak két napra van elegendő élelmiszer.

Barcelonából jelentik, hogy az elmúlt éjszaka a járművek száza nagyszámu katonaságot és felfegyverzett munkást

szállítottak Saragosa felé, hogy a várost visszafoglalják a felkelőktől. Délben a kormány katonai repülőgépei megkezdtek a saragosa felkelők táborának bombázását. A forradalmárok ágyutüzzel válaszoltak.

A spanyolországi eseményekkel kapcsolatban

a francia szocialista képviselők tegnap Párisban ülést tartottak, amelyen leszögezték, hogy szolidárisok a spanyol republikánusokkal.

Az egyik szocialista képviselő ugyanakkor interpellációt jelentett be a francia kamara elnökségénél. Az interpellációban választ kért arra, hogy Franciaország támogatja-e a spanyol kormányt hadianyaggal és ha igen, akkor az milyen szerződés alapján történik.

Sevillából jelentik: Franco tábornok a Toledónál álló felkelő csapatok parancsnokságát átvette és parancsot adott a Madrid felé való gyors előnyomulásra.

A kormány tegnap Madridot már kiűrtette.

**Au orizált
eladási helyek:**
Ruschil és Lenner
Viliam Weisz și Finl S. A.
Tricotage Eugen Kertész
és Rocooc-szaküzlet

Gorombáskodnak a rendőrök

Tegnap délelőtt a hatóságok képviselőinek jelenlétében újabb helyszíni szemlét tartottak dr. Biró Jenőné, Klärman mernők és Winternitz Károly kereskedő május végén okozott halálos autógázolása ügyében. Erre az időre az utcát, ahol a szerencsétlenség történt, teljesen elzárták a forgalom elől. A szereplőkkel újra lejátstzták a tragikus esetet és különböző rajzokat készítettek. A forgalom elzárásával kapcsolatban egyes rendőrök

magatartást tanúsították a járőrelőkkel szemben, akiket utóvégre nem értesítettek előre arról, hogy a színjátékra való tekintettel, nem járhatnak ezen az utvonalon.

A londoni konferencia fontos határozatot hozott az európai béke érdekében

Londonban Anglia, Franciaország és Belgium együttes értekezlete tegnap délelőtt tizenegy órakor kezdődött. Baldwin angol miniszterelnök nyitotta meg a három hatalmi konferenciát és hosszabb beszédben üdvözölte a megjelenteket. Baldwin ezután meghatározta az értekezlet célját, amely nem lehet más, mint előkészíteni azt a konferenciát, amelyen mind az öt locarnói hatalom, vagyis Olaszország és Németország is résztvehetnek.

Az első tegnapi értekezleten Blum francia miniszterelnök, aki Párisból indult repülőgépen Londonba, még nem volt jelen és csak később érkezett.

A három hatalmi értekezlet első ülése a déli órákig tartott, majd Baldwin és Eden a Claridge szállóban villásreggelit adtak a francia és belga vendégek tiszteletére. Este az értekezlet résztvevői a londoni belga nagykövetség vendégei voltak.

A három hatalmi értekezlet délutáni folytatólagos tanácskozásai egynegyed-hét órákor értek véget. A tanácskozásokról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Franciaország, Belgium és Anglia képviselői 1936 július 23-án Londonban értekezletre jöttek össze, tekintettel a március 19-iki megállapodásra, továbbá a német birodalmi kancellár november 31-iki javaslatára és a francia kormány április 8-án kelt javaslatára. A megbi-zottak a tanácskozás során a következő következtetésekre jutottak:

1. A főcél, amely felé valamennyi európai ország fáradozásának irá-

nyulnia kell, a békének általános rendezés útján való megszilárdítása.

2. Az ilyen rendezés csak valamennyi érdekelt hatalom szabad együttműködése révén érhető el és semmi sem érintené veszedelmesebben ezt a reményiséget, mint Európának látszólagos vagy tényleges széttagozódása ellenséges blokkokra.

3. A kormányok tehát úgy vélekednek, hogy lépéseket kell tenni az öt locarnói hatalom összefogásának megszervezésére és a három állam nézete szerint az első megoldandó feladat olyan egyezményről tárgyalni, amely alkalmas a Rajna-kérdésben kötött Locarno-egyezmény pótlására, továbbá minden érdekelt állam együttműködésével megoldani a németek március 7-iki kezdeményezéséből előállott helyzetet.

4. A három kormány érintkezésbe fog lépni a német kormánnyal és az olasz kormánnyal, hogy megnyerje részvételüket az így ajánlott értekezletre.

5. Ha ezen az összefogáson meg-

oldást lehet majd elérni, Európa békéjét érintő más kérdések is szükségképpen megvitatás alá kerülnek. Ebben az esetben szóbajöhet a vita anyagának olyan módon való kiterjesztése, hogy ezzel megkönnyítsék más hatalmak közreműködésével ama problémák megoldását, amelyeknek megoldása fontosnak látszik Európa békéje szempontjából.

Az Associated Press úgy értesült, hogy a londoni értekezlet olyan kedvező megoldást ért, hogy az öt hatalmi értekezlet szeptember végén vagy októberben már összehívható lesz. Az öt hatalmi értekezlet tárgysorozatán többek között Hitler békejavaslatai is szerepelni fognak. A locarnói hatalmak konferenciáján követelni fogják majd, hogy Hitler határozza meg világosan terveit és közölje,

vajdon szándékában van továbbra is folytatni a befejezett tények politikáját.

Ugyanakkor egy új biztonsági egyezmény megkötését fogják felajánlani Németországnak.

Kétségbeesítő helyzetüket feltárják és orvoslást kérnek a kormánytól a bánsági hadirokkantak

A háboru egykori hősei nem úgy képzelték el sorsukat, amint az mostan sújtja őket. Hamár egészségüket és testi épségüket áldozták annak idején a nagy világháborúban, legalább arra tarthatnak igényt, hogy azt a csekély nyugdíjukat, vagy rokkantilletményüket, amely a törvény értelmében jár nekik, rendesen és pontosan megkapják. Sajnos az a helyzet, hogy állandóan négy-öt hónapos hátralékban van a kinstárz velük szemben. Jelenleg is négy hónap óta hiába várnak rokkantilletményeikre. Különösen súlyos azoknak a helyzetek, akik vidéken laknak, mert ezek is a pénzügyigazgatóságnál kapják meg —

ha megkapják — járandóságukat és így a reménybeli összeg egy részét már előre elköltik a városba való utazásra. Lehetséges, hogy a pénzügyminiszteriumban a nyári szabadságok veszik igénybe a tisztviselők idejét és így nem jutnak hozzá, hogy a társadalom ezen szerencsétlenjeinek ügyét elintézzék. A rendkívül elszomorító helyzet miatt a bánsági hadirokkantak egyesülete most emlékirattal fordult a miniszterelnökhöz, feltárta tagjainak kétségbeesítő helyzetét és kérte a kormányfő intézkedését a járulékok azonnali kiutalása érdekében.

Évek után állítólagos követeléseket akart behajtani a tejközpont

Számos panasz érkezik hozzánk, hogy a városi tejközpont és a jeggyár is felszólításokat küldt igen sok családhoz, hogy fizessék meg négy-öt év előtti tartozásait. Legtöbbször csak egy-kétszáz leiről van szó, de gyakran az állítólagos követelés meghaladja az ezer leit is. A felszólítottak legnagyobb része természetesen annyi idő után nem tudja már a számlával igazolni, hogy a tartozást még annak idején kifizette, mert igazán nem követelhető, hogy négy és öt éves számlákat megőrizzenek. Annál kevésbé gondolhattak erre a rendelők, mert hiszen városi üzemekről van szó, amelyeknél a legpontosabb könyvelés természetes követelmény. Nem is valószínű, hogy a tejközpont évekig nem inkasszálta volna követelését. Ha tényleg ilyen lenne a rendszer, akkor a város vezetőségének kötelessége felelősségre vonni azokat, akik hibásak. Amikor állandó panaszok hangzanak el, hogy a tejközpont vesztességgel dolgozik, akkor először nem valószínű, hogy ennyi ideig hitelezne, másodszor pedig nem is szabad hitelezni éveken át. Az ilyen utólagos behajtási kísérletek, melyek bátran minősíthetők szekaturának, nem járulnak majd hozzá, hogy a tejközpont rendelőinek számát növeljék.

— Ha a fejbőre korpás, idejében kell annak megakadályozásáról gondoskodni. Ne mulassza el tehát az olyan hajápolószert használatát, amely a hajgyökerek betegségét megszünteti és a haj táptalaját, a fejbőrt gyógyítja és erősíti. Ez a szer a Tarpan hajcsepp, amely a szakkörökben és a közhasználatban egyaránt bevált. Hatásáról Ön is meggyőződhetik. Nem rontja a tartós hullámot és frizurát. A Tarpan hajcsepp nem hajviz. Két hónapra elegendő Tarpan hajcsepp ára 117.— lei. Minden gyógyszer-tárban, drogueriában és parfumeriában kapható.

Fotó-amatőrök!

Rollifilm 6x9

8 felvétel 28 Scheiner

Lei 35.—

beérkezett

Káldor Fotószaküzlet

I., Piața I. C. Brătianu 3

Az építési szezonra ajánlunk
**I-a cavaráni meszet
tordai cementet**
gipszet, nádat, fedő- és szigetelő-
lemezeket, fedő-palát
iii. Reiter Simon
Plața Asanestii 1 Telefon 238

HARC A SZÉLSŐSÉGES KILENGÉSEK ELLEN. A Közkutatásügyi miniszteriumban **Anghelescu** dr. elnöke alatt folytatják azokat a tanácskozásokat, amelyek a diákság fegyverezését célozzák. Elhatározták, hogy törvényjavaslatot készítenek, amely kizárás terhe mellett megtiltja egy a középiskolai, mint a főiskolai diákságnak, hogy bármilyen politikai mozgalomban részt vegyen. A törvényjavaslatot tanulmányozás

és véleményezés céljából megküldik az ország összes egyetemének. Ugyancsak a szélsőséges elemek megfélekezésének módozatairól tárgyalt tegnap **Tatarescu** miniszterelnök is **Brațianu** Dinuval, a liberális párt elnökével. Elhatározták, hogy a közvélemény felvilágosítására az ország minden részében népgyűléseket rendeznek. Ezeket erőlyesen állást foglalnak majd egy a jobboldali, mint a baloldali mozgalmak ellen.

Nap és NIVEA

az ideális együttes, szép barna arcbőr megszerzésére. A NIVEAVAL ápolat bőr alkalmas ad a napnak jótékony hatása teljesítésére. NIVEA egyszersmind csökkenti a napszúrás veszélyét.

Összeomlott egy ötemeletes bérpalota a budapesti Rákóczi-uton és a törmelékek több embert megöltek, sokat súlyosan megsebesítettek

Budapestén tegnap délután három óra körül páratlan nagyarányú szerencsétlenség történt. A Rákóczi-ut 73. számú ötemeletes bérház, amelynek földszinti üzlethelyiségeit mostanában átépítik, rettenetes robajjal összeomlott. A leírhatatlan pánikot keltett összeomlás után több órával még mindig nem lehetett megállapítani hozzávetőleg sem, hogy a katasztrófának hány halott és hány sebesült áldozata van.

A veszélyt egy rendőr vette észre, figyelmeztette is az embereket az omladozó hatalmas frontfalra, de a következő pillanatban a ház egész első homlokfala már rettenetes dübörgéssel az utcára zuhant.

Nyomban értesítették az összes klinikákat, mert számítani lehetett, hogy a romok alól igen sok halott és sebesült kerül majd elő. Tűzoltók, mentők és utászok is kivonultak a szerencsétlenség színhelyére, de a mentési munkálatokat megnehezítette az, hogy a romok leomlása szakadatlanul folytatódott és hatalmas törmelékek váltak le az épület falairól.

Az első két sebesültet délután négy óra körül találták meg két hádogossegéd személyében, akik az egyik földszinti helyiségben eszméletlenül fekiidtek. Néhány perc múlva újabb két sebesültet húztak ki a romok alól. A beomlott bérházra pár évvel ezelőtt egy újabb emeletet húztak, most pedig a földszinten a homlokfalat üzlethelyiségek megnagyobbitása céljából kibontották és vastartókkal támasztották alá.

Ez a homlokfal omlott össze és a tetőtől a földszintig a Rákóczi-utra zuhant. A bérház tetőzete épségben maradt, míg a homlokfal úgy levált, mintha késsel vágták volna le és természetesen magával rántotta a lakások berendezését is.

A lakások most, akár a nyitott színpad, üresen tátonganak az utcai rész felé. Az első órában a katasztrófának három halálos áldozatáról tudnak. Egy cselédleányt a leomlott kötőtermek halálra sebesített, egy vásárlót a földszinti rádióüzletben a leomló fal nyomott agyon, míg egy járókelőt, aki a házban lakó pékhez akart menni, utközben érte a leomló mázsás súly. A törmelékek alatt azonban kétségtelenül még több áldozat van. A ház utcai frontján mindössze négy lakás volt és ezek lakói nagyobbára nyaralnak, úgy, hogy ott csak kevés sebesülttel kell számolni.

Este hét óra után a katasztrófáról még mindig hiányoztak a pontos részletek. A leomlott törmelék és hatalmas

faldarabok mennyisége olyan nagy, hogy a rémes baleset részleteit csak ma reggel lehet majd tisztázni. A levált homlokkal helyén pontosan lehet látni a négy emeleti lakás szobáit. Fotelleket, butorokat lehet látni, a negyedik emeleti lakásból egy takaró lóg le a diványról, az egyik utcai szobába mindössze egy kép maradt a falon, másutt tisztán látni az egész fürdőszobát, amelynek csak a kályhája maradt meg.

A beomlott bérpalota az Ingatlan-Bank tulajdona és a lakók már két hónappal ezelőtt panaszkodtak, hogy a falakon állandóan repedések támadnak. A bank azonban a figyelmeztetésekre nem hederített.

A mentési munkálatokat megnehezíti az a körülmény, hogy alulról nehéz a romokat eltávolítani, mert a tetőzet könnyen lezuhanhat, viszont felülről a mentési munkálat életveszéllyel jár. Ha a tető lezuhan, akkor a földszinti üzlethelyiségekre esik, amelyeket a törmelékek már most is teljesen elzártak. Lehetséges, hogy még élő emberek is vannak az elzárt üzlethelyiségekben. A környéken a víz és gázszolgáltatást be kellett szüntetni, megbénult a villamosforgalom is, mert a lezuhanó törmelék elszakították a villamosvezetékét. Este megállapították, hogy az egyik

emeleti lakásból két kis gyermek is hiányzik. A helyszínére érkezett hatóságok közegek

kihozták a ház építési vállalkozóját és a kőműveseket, akiket kihallgattak, majd további intézkedésig őrizetben tartották őket.

Késő este érkezett jelentés szerint a katasztrófát az okozta, hogy a földszinti üzlethelyiség átépítésénél az egyik támfalat meglazították. A IV-ik emeleti lakásból Péntek Matild szobalány vette észre először a szerencsétlenséget és ijedten kikiabált az utcára: Segítség, megmozdult a ház!

A szerencsétlenség színhelyére megérkezett Kozma belügyminiszter, Liber alpolgármester, Ferenczy főkapitány és személyes intézkedésekkel biztosították a rendet.

Estig tíz súlyos sebesültet szállítottak kórházba. A romok eltakarítása ötezer főnyi kíváncsi közönség szeme előtt megy végbe.

Éjfél után jelentik: Legújabb megállapítás szerint összesen hét embert takarnak a romok. Ezek valószínűleg mind meghaltak. A sebesültek száma már tizenhétre emelkedett.

Hétezer náci és háromezer szocialista politikai fogoly szabadult ki tegnap az ausztriai börtönökből

A német birodalom és Ausztria között létesített egyezmény egyik következménye az az amnesztia-rendelet, amely tegnap jelent meg Bécsben és nem kevesebb mint tízezer politikai vádlottnak és elítéltnak adta vissza szabadságát, illetve szünteti meg ellenük a további eljárást. A közkegyelemben részesítettek között hétezer nemzeti szocialista és háromezer szocialdemokrata van. A tízezer amnesztiait között ezernégy száz olyan volt, aki ellen jogerős ítéletet hoztak a bíróságok,

a többi ellen még folyamatban van az eljárás. Az amnesztia folytán az osztrák börtönök csaknem teljesen kiürülnek. A politikai elítéltek közül mindössze kétszáz tizenhárom nemzeti szocialista és tizenegy szocialdemokrata marad letartóztatásban, mivel ezek ellen más büntetőeljárások miatt is folyik az eljárás. Rintelen volt római osztrák követ nem kapott amnesztiát és így továbbra is a börtönben marad.

Állampolgársági bizonyítványt hamisított egy nyomorban tengődő egykori segédjegyző

A helybeli rendőrség őrizetbe vette **Fuchs** Sándor munkanélküli férfit, aki okiratot hamisított. A II. kerületi Neculcea-utcában lakó férfi az utóbbi időben az utlevélhez szükséges iratok megszerzésével foglalkozott és közben mindenki-

nek nagyszerű összeköttetései: dicsekedett. Nemrégiben megismerkedett **Brettler** Gábor vasutással, akinek sürgősen szüksége volt állampolgársági bizonyítványra, illetve a naturalizálási okmányra. **Brettler** Gábor 1924 óta

igyekszik állampolgársági bizonyítványhoz jutni, de a miniszteriumhoz benyújtott kérvényeinek nem volt meg a kellő eredménye. Ennek az volt a következménye, hogy a vasut szolgálatából is elbocsátották. Amikor **Brettler** megtudta, hogy **Fuchs** okmányok beszerzésével foglalkozik, érintkezésbe lépett vele és **Fuchs** ígéretet is tett, hogy három ezer lei ellenében megszerzi neki az állampolgársági okmányt. **Brettler** ezer lei előleget adott és **Fuchs** néhány nap múlva valóban átnyújtotta az állampolgársági bizonyítványt.

A boldog vasutas az okmányt megmutatta **Trandafir** Virgil telekbirtóknak, aki ismerté **Brettler** helyzetét és ezért csodálkozással hallgatta **Fuchs** sikeres közbenjárásának hírére. Az állampolgársági okmányt azonban **Trandafir** gyanusnak találta és alaposabb megtekintése után megállapította, hogy az okmány hamis. **Fuchs** Sándor maga készítette el az okmányt és úgy **Coman** Augustin főpolgármester, mint **Table** dr. városi főjegyző nevét ráhamisította. Amikor hamis pecsétekkel is ellátta az okmányt, akkor arról közjegyzői másolatot készített és ezt nyújtotta át **Brettler**nek. **Fuchs** Sándor, aki valamikor segédjegyző volt, kihallgatása alkalmával heismerő vallomást tett, de azzal védekezik, kétségbeesett nyomora kényszerítette arra, hogy ilyen módon szeressen pénzt.

Wolff Károly

a magyar politikai élet kimagasló egyénisége meghalt

Wolff Károly, a magyar főudvarnagyi bíróság és a keresztény községi párt elnöke, hosszú éveken át országgyűlési képviselő, tegnap a magyar fővárosban hatvanöt éves korában szívizélhüdes következtében meghalt. **Wolff** Károly a háború utáni magyar politikának kiemelkedő alakja volt, aki a múlt század végén a bíróságnál kezdte meg pályafutását, később a bécsi főudvarnagyi hivatal tisztviselője, majd 1909-ben az akkor újonnan szervezett magyar főudvarnagyi bíróság elnöke lett. A háború befejezése után kezdett élénken résztvenni az országos politikában és keresztény nemzeti programmal először a budapesti törvényhatósági bizottságnak, majd a nemzetgyűlésnek is tagja lett. Akkoriban alakította meg a keresztény községi pártot, amelynek a magyar fővárosi politikában sokszor döntő szava volt. **Wolff** Károlyról csak tegnap írtak meg, hogy a kormányzó a titkos tanácsosi címet adományozta neki. Tegnap hirtelen rosszul lett fogta el és mire orvos érkezett hozzá, már meghalt. Szívizélhüdes ölte meg.

Wolff Károly a csopaki Balaton-pensióban tartózkodott néhány nap óta öccsével együtt és ott érte a halál. Este semmi baja nem volt, hajnali három óra körül hirtelen ébredt a pensió személyzetére, de mire orvost hívtak, **Wolff** már halott volt. Helyére a magyar képviselőházban **Toperczer** Ákosné került be Budáról. **Gömbös** miniszterelnök részvétét fejezte ki **Wolff** családjának.

Wolff Károlyt szombaton délután öt óra körül temetik a budapesti városháza udvaráról. **Szendy** Károly polgármester és **Csilléry** András dr. mondanak gyászbeszédet. A holttestet a farkasréti temetőben levő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.
Ratóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—6

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Julius 20-tól július 26-ig városunkban a
következő gyógyszerárak tartanak éjszakai
szolgálatot:

Az I. kerületben a Bratianu-téren levő
Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Dacilor-uton levő Dr.
Kovács-gyógyszertár.

A III. kerületben a Porumbescu-utcában
levő Sárge-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Berthelot-bulevardon
levő Craciun-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kőváry—Chioreanul
Iosif gyógyszertára és Fratelián Panajoth
Ernö gyógyszertára állandó éjszakai szolgál-
latot tart.

A cenzúra hivatása

talán mégsem az, hogy még a védekezés le-
hetőségét is elvegye azoktól, akik támadá-
soknak vannak kitéve. Mert mit gondoljunk,
ha nap-nap után látjuk és olvassuk a tulzó
sovifiszta lapokban a támadásokat intézmény-
eink, egyházi szerveink ellen és még az
a lehetőség sem adatik meg nekünk, hogy
beszámoljunk ezekről a gyűlölködő cikkek-
ről és megírjuk, hogy talán nem egészen úgy
áll a dolog, amint az ugynevezett tudósítók
és levelezők feltüntetik? Igen könnyen a vé-
deltség és kiszolgáltatottság érzése kel-
ez az emberben, ami talán mégsem államé-
rdek. A cenzurát pedig eredetileg az államé-
rdekek esetleges sérelmeinek megállítására hono-
sították meg. De ez olyan régen volt, hogy
nem csoda, ha megfélemlítik erről az ere-
deti rendeltetéséről. És olyan régen volt,
hogy talán megfélemlítettek az ezt intézmé-
nyesítő rendelet „isszavonásáról” is. Ugy va-
gyunk valahogy evvel a cenzúrával, mint mi-
kor még az osztrák szoldateszka idején ge-
nerális volt látogatásban egyik városban és
lakása elé őrt állítottak. A generális eluta-
zott, de a diszört elfelejtették visszarendelni.
Ettől kezdve mindennap az őrségváltás al-
kalmával a vendégtábornok volt lakása elé
is felvezettek egy katonát. Hosszu évek mul-
va, mikor új hadtestparancsnok került a vá-
rosba, ennek feltűnt, hogy egy magánépület
előtt katonai diször áll. Mindenki megféle-
mlített már, hogy mikor rendelték ki és nyo-
mozást indítottak a rejtély megoldására.
Ekkor kiderült, hogy az őrt annak idején a
látogatóban volt generális tiszteletére állí-
tották a ház elé, de azután megfélemlítettek
róla és a tábornok elutazása után évekig is
mindig kirendeltek egy katonát diszörre.
Erre azután az új hadtestparancsnok ren-
deltette vissza a diszört. Így vagyunk a cen-
zurával is. Valamikor réger elrendelték és
megfélemlítettek a visszavonó rendelet kiadá-
sáról. Ugyilátszik nekünk is meg kell várnunk
az új kormány-hadtestparancsnok kinevezé-
sét, aki majd észreveszi ezt az elfelejtett
sajtóört.

— Titulescu szabadságon. Titulescu
külföldi miniszter a jövő héten meg-
kezd szabadságát, amelyet az egyik dél-
franciaországi fürdőhelyen tölt. Szabad-
sága idejére Tatarscu miniszterelnök
vezeti a külügyminisztériumot.

Négy száz új adóvégrehajtót neveznek ki az adóbehajtás további fokozására

Annak ellenére, hogy hivatalos megá-
llapítások szerint az idei költségvetési év-
ben sokkal nagyobb összegben folyik be
az adó, mint az elmúlt esztendő ugyan-
ezen időszakában, a pénzügyminiszte-
riumban mégis elégedetlenség uralkodik
az adóbehajtások miatt. Antonescu
elnöke alatt tegnap a pénzügyminisz-
teriumban értekezlet volt és megbeszél-
ték azokat a módosításokat, amelyek segít-
ségével az adóbehajtás fokozható volna.
A legközelebbi napokban a pénzügyigaz-
gatóságok újabb utasításokat kapnak. A
miniszter elismerte, hogy az egyes pénzü-
gyigazgatóságok a legnagyobb eréllyel
igyekeznek az adókat behajtani, azonban
szükség van arra, hogy a jövőben még
inkább fokozzák tevékenységüket. Az ér-

tekezlet után Antonescu pénzügyminisz-
ter nyomban intézkedett, hogy négy száz
új adóvégrehajtót nevezzenek ki. A pénzü-
gyminiszter ugylátszik félreismeri a
helyzetet. Az állami jövedelmek esetleges
csökkenése nem azzal indokolható, hogy
keves az adóvégrehajtó, hanem, hogy a
kereseti lehetőségek lényegesen csökken-
tek. Ezen pedig nem az adóvégrehajtók
seregének szaporításával, sem devizaren-
deletekkel, sem kontingentálással, sem
pedig a kereskedelem guzbakötésével
nem lehet segíteni, hanem azzal a komoly
igyekezettel, hogy a gazdasági helyzetet
az illetékesek visszavezessék a normalizá-
lás útjára. Ezzel kellene értekezleten
foglalkozni és nem adóvégrehajtók szá-
porításával.

— Ünnepi játékok Szegeden. A szegedi
Dóm-téren augusztus 1—16. napjain nagy-
arányú ünnepi játékokat rendeznek. A sza-
badtéri előadások keretében augusztus 1, 2
és 4-én az Ember tragédiája, augusztus 8, 9
és 11-én Bizánc, augusztus 14, 15 és 16-án
pedig a János vitéz kerül előadásra óriási
statisztériával és fővárosi művészek közre-
működésével. A szegedi szabadtéri játékok
alkalmából jelentős vízum- és utazási ke-
vezményeket engedélyeztek. E hó 25-től
kezdve vízumot nem kell váltani, míg a ma-
gyar vasutakon huszont százalékos kedvez-
ménnyel lehet Szegedre utazni. A nagyszá-
bú színjátékokon kívül alföldi cigánylako-
dalom, mezőgazdasági és gyümölcskiállítás,
zenés hajókirándulás és éjszakai halászat is
lesz.

— Terjed ismét a francia sztrájk. Páris-
ból jelentik, hogy a nehéziparban feltámadt
sztrájkmozgalom kiterjedt egész Montbe-
liard kormányzóságra. A francia belügy-
miniszter tegnap Montbeliardba érkezett, hogy
a gyárak igazgatóságait és a sztrájkoló mun-
kások között közvetítsen.

— Danzig jóviszonyban akar élni Lengyel-
országgal. Danzigból jelentik, hogy Grei-
ser, a danzigi szenátus elnöke, tegnap meg-
jelent a lengyel megbízottal és tiltakozását
fejezte ki az egyes lengyel városokban Dan-
zig ellen megnyilvánuló tüntetések miatt.
Greiser kijelentette, hogy Danzig szabadál-
lam jóviszonyban akar élni Lengyelorszá-
ggal, de ezek a tüntetések ezt a barátságos
viszonyt megzavarhatják.

— Két hirtelen haláleset. Lazarovici
Lazar, negyvennyolc éves munkást, aki Si-
pet község határában az egyik cseplőgép-
nél dolgozott, tegnap holtan találták. Az orvosi
vizsgálat megállapította, hogy a munkás,
aki szívbeteg volt, szívszélhűdés következté-
ben halt meg. — Bancu Dimitrie, Bancu
Iosif lugoji fűszerkereskedő bátyja, a Ti-
misbe ment fürdeni. Alig tartózkodott né-
hány perccel a vízben, hirtelen rosszullet
fogta el és mire kimentették, már halott volt.
Halálát szívszélhűdés okozta.

Băile Lipova (A Bánság gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezsög
strandfürdője

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérnyo-
másnál, köszvénynél, máj- és vese-
megbetegedéseknél, a vesevezeték zavarainál
(prostata stb.) rheumánál, idegyengeségnél,
neurastheniánál, valamint női betegségeknél
gyógyulást nyújt.

Kérjen prospektust a következő címen:

Stațiunea Balneară S. A., Lipova

Ahol 80 nyelven leveleznek

A legtöbb nyelvű levelezés rekordját
bizonyára a Népszövetség munkálgyi
hivatala tartja. Az éppén most elkészült
statisztikai adatok szerint 1935-ben a
hivatalhoz beérkezett 32.091 levél 80
különböző nyelven. A hivatal ezek közül
„csak” 27.775-öt válaszolt meg, 26 nyel-
ven. Ötvenhatféle nyelv helyett tehát a
rokonyelvvel, részben pedig az angol
és az eszperantó alkalmazta. Érdekes-
ség szempontjából megemlítjük, hogy a
világon több mint 2000 nyelven beszél-
nek.

— Hadbírószág elé kerül egy ügyvéd.

Különös következménnyel járt az a feleb-
bezés, amelyet Kormos Lajos helybeli
ügyvéd terjesztett a törvényszék elé
egyik ügyfele érdekében. Ebben a feleb-
bezésben Kormos azt írta, hogy A n a s-
t a s e s c u Radu járásbíró a helyzet
könnyelmi mérlegelése után hozta meg
ítéletét. A járásbíró sértőnek találta ezt
a kifejezést és ezért az ügy az ügyészség
elé került, mely a vizsgálat adatai alapján
ugy találta, hogy az ügyvéd megsértette
a bíróság tekintélyét. Ezért az ügyet át-
tette a hadbírószághoz.

* Szilágyi Ákos dr., a Park-szanató-
rium orvosa, hazaérkezett és működését
újából megkezdte.

— Rickett ismét átrepült Európán.

Rickett, az abesszin olajüzlet vilá-
szerte ismert hőse, aki annak idején a
négustól megváltotta az abesszin olaj-
mezők kitermelésének jogát, tegnap re-
pülőgépen Athénból jött Budapestre
érkezett. Rickett csak rövid ideig tartó-
zkodott a magyar fővárosban és azután
folytatta útját London felé.

* Ilyés Gyula: A puszták népe. Ilyés Gyu-
lának, a mai irónemzedék egyik legizmosabb
és legeredetibb tehetségének Oroszországról
szóló remekműve után, a magyar könyvnap-
tüneményes szenzációja volt. A puszták
népe című mű, amelyhez hasonló a magyar
irodalomban még nem jelent meg. A puszták
népének sorsáról szól ez a könyv. Nem
regény, vagy regényes életrajz, nem társad-
almi rajz, vagy száraz helyzet-ismertetés.
Irodalmi, azaz olvasható formában, de mégis
pontos adatokkal és az irodalománál valami-
vel határozottabb céllal magát az életet ábr-
ázolja. A puszták népéről ír, azok szerelmé-
ről, vallásáról, fegyelméről, illetve fegyelmé-
zéséről. Ilyés Gyula: A puszták népe Nyugat
kiadásában kitűnő kiállításban, Kb. 300 la-
pon könyvnap kedvezményes árban karto-
nálva 36.— lei, később 125.— lei, minder
könyvkereskedésben, vagy Lepagena
Cluj.

Legújabb sporthirek

AZ OLIMPIAI FÁKLYA UTJA MAGYARORSZÁGON ÁT

Budapestről jelentik, hogy a magyar atlé-
tikai szövetség csak tegnap állapította meg
hogy az olimpiai fáklyafutás alkalmával Ma-
gyarország területén kik viszik az olimpia
fáklyát. A késedelemnek az volt az oka
hogy rendkívül sokan jelentkeztek és kevé-
s kellett megállapítani az egyes utszakasz
vonalakozól. A staféta tagjainak nevé-
nem hozták nyilvánosságra, de a kiszemel-
futók már megkapták az értesítést és a ré-
szükre kijelölt útvonal leírását.

MEGÉRKEZTEK AZ AMERIKAI OLIMPIAI KONOK

Le Havre kikötőből jelentik, hogy a Ma-
hattan gőzös, amely az amerikai olimpike-
kat hozta Európába, megérkezett. Az ameri-
kai sporton 382 főnyi csapat képviseli a
olimpián, akiknek európai útja 350.00
dollárba kerül. Ezt az összeget magángyű-
tés útján hozták össze. Az amerikai csapa-
egyik vezetője, Mac Carland magát
hozta a losangelesi olimpiai zászlót is.

AMERIKA ISMÉT HADIFLOTTAT KÜLD AZ EURÓPAI VIZEKRE. Az északi-amerikai Egyesült Államok a háboruban küldött európai hadiflottát létesítették, amely az európai kontinenshez tartozó vizeken teljesítő szolgálatot. Néhány évvel a világháború befejezése után ezt a flottájukat az amerikai vezre rendelték és egyben megszüntették az amerikai tengerészet miniszteriumának európai osztagját is. Hull külügyi államtitkár most kijelentette, hogy a bizonytalan európai helyzetre való tekintettel legközelebb újra felállítják a miniszterium európai hadiflozati osztagját és ez állandóan nagyobb flottát rendel ki az európai vizekre.

— **Bethlen István az osztrák-német megegyezésről.** Bethlen István gróf, mint a dapestri jelentik, a 8 órai újságban nyilatkozott a német-osztrák megegyezésről és hangsúlyozta, hogy örömmel kell üdvözölni a két testvérnép megegyezését, amely nagy szolgálatot tett Európa békéjének. A német birodalomhoz fűződő barátságából azonban nem következik, hogy Magyarország a német birodalom berendezését is átveszi, mert csak ártalmára lehetne a magyar-német barátságoknak. A magyar politika elsősorban Németországra támaszkodik, de érdeke az, hogy Olaszország és Németország között teljes megegyezés álljon fenn.

— **Lindbergh ezredes megjelent Göringnél.** Lindbergh ezredes, a világhírű repülőgép-pilóta, tegnap Berlinben tartózkodott. Göring porosz miniszterelnök intézkedésére Milch légügyi tábornok fogadta Lindbergh ezredest. A fogadás után villásreggeli volt a tiszteletére és azon számos előkelőség vett részt.

Ing. Steiger Emil
II., Str. Balas 19
Szolid munka
Modern kivitel
Olcsó árak
Béniikkelezés

— **A fürdőhelyek nyugalalmát nem szabad zavarni.** Az egyik fővárosi lap szerint a belügyminiszter szigorú rendeletet adott ki az ország rendjének megőrzése érdekében. Hír szerint a belügyminiszter gondot fordít arra, hogy a fürdőhelyeken nyugalalmát senki meg ne zavarja és ezért utasította a hatóságokat, hogy politikai népgyűlésekre fürdőhelyeken ne adjon ki engedélyt és tiltón be minden olyan feliratot, amelynek áradó jellege van.

— **A magyar társulat sikere a nyári szinkörben.** A második kerületi sörgyárudvarterhelyiségében levő nyári szinkörben fényes sikere volt a Katz bácsi című darabnak, amelyet nagyszámú közönség nézett végig. Kozma Hugó rendező ügyesen oldotta meg a rendezés munkáját, míg Román Sándor, aki a Katz bácsi szerepét alakította, hol megneveztette, hol pedig megkönnyeztette a közönséget. Sok tapsot kapott Bácskay Gyula, Román Sándorné, Kovács György, valamint a bemutatkozó Honti Piri is, akit a közönség szeretetébe fogadott. A többi szereplő is tehetsége javát nyújtotta és a közönség tapsviharral adott kifejezést tetszésének. Ma estére a színház igazgatósága az Aki mer, az nyer című kitűnő operettet tűzte műsorra. Az igazgatóság 10 és 20 leles átlagos helyarákat állapított meg.

Az ország egyetlen vendéglátó ipari szaklapja

Gazeta Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timișoara I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

Botrány az angol alsóház obstrukciós ülésén, amely két sértegető képviselő kizárásával végződött

Az angol alsóházban tegnap obstrukciós ülés volt. Tegnap még mindig a két nap előtti ülés tartott, mert az ellenzék zajos obstrukciója következtében nem lehetett befejezni a munkanélküli segély novellájának még csüörtörökön délután megkezdett parlamenti tárgyalását. A tegnapi vita során nagy botrány tört ki. Buchanan független munkáspárti képviselő ugyanis beszéde során a belügyminisztert hazugnak mondta. A házelnök az inparlamentaris kifejezés visszavonására hívta fel Buchanant, aki erre felugrott és izgatottan kijelentette,

hogy állítását fentartja. Súlyos botrány tört ki erre, mire a ház elnöke az ülést felfüggesztette.

Tizenhét perc után az elnök újra megnyitotta az ülést és mivel Buchanan ezután is vonakodott a sértő kifejezést visszavonni az alsóház öt 248 szavazattal 53 ellenében az ülésről kizárta. Buchanan erre az elnök felszólítására az üléstermet elhagyta. Ezután az alsóház 256 szavazattal 51 ellenében kizárta az ugyancsak független munkáspárti Stephan képviselőt is, aki a botrányos jelenetek megrendezésénél vezető szerepet vitt.

Tíz évi fegyházra ítélte a bíróság a rettegett haramiavezért, aki megszökött a fegyházból

Az aradi törvényszék nagy érdeklődés mellett tárgyalta Bisorca Ion, a rettegett aradmegei rablóvezér és társai bűnperét. Az ügynek huszonhárom vádlottja volt, akik bandába tömörülve a rablások és utonállások egész sorát követték el. A bandavezért két utonállással és hét rablással vádolták. Bisorca azonban, aki bevallotta, hogy azért szökött meg az aiudi fegyházból, mert sokalta az Oprea-banda működése idejéből kapott hat esztendői fegyházát, csak hat rablást ismert be, míg a többi vádlott haráztóztan tagadta, hogy a bandával érintkezésben állottak. A tárgyaláson izgalmas jelenetek váltakoztak a derűs epizódokkal. A vádlottak egyrésze ugyanis éles szóváltásba keveredett egymással és átkozódással igyekeztek kibujni a vád alól. Számos vádlott ittasan jelent meg a tárgyaláson és mosoly-

ra kényszerítő válaszokat adott az elnök által feltett kérdésekre.

A vádlottak kihallgatása után a tanúk kerültek sorra. Siorca Ion bocsigi gazda elmondta, hogy Bisorca Ion és két társa az erdőben elvették a fegyverét. Blaj Nicolae Iuguzai gazda kijelentette, hogy az egyik légszaka három férfi jelent meg a házában és miután két lövéssel megsebesítették, elvették megtakarított pénzét. A gazdát szembesítették Bisorcával, akiben felismerte az egyik támadót. Egymásután mintegy harminc tanút hallgattak ki, akiket a banda tagjai megkárosítottak. A tárgyaláson felolvasták Andrányi Lajos vallomását is, akinek vallomását a banda többször is kifosztotta. A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék Bisorca Ion tiz évi fegyházra ítélte, míg társai kisebb-nagyobb börtönbüntetést kaptak.

— **Magyar előkelő bál Londonban.** Az angol királyi család, továbbá a londoni arisztokrácia és az angol fővárosban élő magyarok részvételével november hónapban a londoni Claridge-szállóban rendezik meg Anglia legelőkelőbb jótékonycélu bálját. Erre az alkalomra a szálloda három tánctermet teljesen átalakítják. A falakat Budapest nevezetességeit feltűntető díszletekkel vonják be. Ezek a díszletek bemutatják majd a budai királyi várpalotát, a Halászbástyát, Vajdahunyad várát és a Dunakörzöt a palotákkal. A bál alkalmával a szálloda portásait a magyar parlamenti díszsorság díszruhájába öltöztetik, ezenkívül magyar bor és zene gondoskodik a jóhangulatról. A bálon történelmi magyar táncokat is bemutatnak. A bálra való meghívó címlapját egy mezőkővesdi menyecske képe fogja díszíteni. A nagyszabású bál előkészületei máris megkezdődtek és azok iránt Mary özvegy anyakirályné is élesen érdeklődik. A bálon megjelenik Edward angol király is a királyi család számos tagjával.

— **A koporsóban magához tért a villám-sújtotta fiú.** Csodálatos eset történt Debrecenben. Fábrián Imre debreceni gazdálkodó szekéren a Hortobágyra ment, ahol tanúja van. Magával vitte tizenöt éves leányát és tizenegy éves fiát is. Utközben hatalmas vihar érte utól őket. A sűrű villám-lás közepette az egyik villámcsapás a szekeret érte. A villám a két lovat megölte és amikor a gazda, akinek semmi baja nem történt, ijedelméből magához tért, két gyermekét is mozdulatlanul, látszólag holtan találta. A kétségbeesett ember hazavitte gyermekeit, akiknek eltemetésére már az ügyészség is megadta az engedélyt. A ravatalt felállították és a temetés időpontját is kifizették. A temetés előtt néhány órával a halottnak vélt fiú magához tért és több mint huszonegy órai tetszalál után felült a koporsóban. A fiú életerejére hamarosan leküzdötte a villámcsapás következményeit és most már csak a jobb karját fájlalja. Az orvosok alaposan megvizsgálták a leányt is, akiről azonban sajnálattal megállapították, hogy a villám valóban agyonsújtotta.

— **A panamista Cagero-Grosz a bíróság előtt.** Az ilfovi törvényszék július 28-ára, keddre tüzte ki a valutaüzerkedéssel vádolt Cagero-Grosz bűntényének letárgyalását. A tárgyaláson a vádat Dumitrescu Procop ügyész fogja képviselni, míg Cagero-Grosz védelmét Valjan Eder Mehedint megyei ügyvéd látja el.

— **Surlódás a német-osztrák megegyezés körül.** A Völkischer Beobachter, a német nemzeti szocialista párt hivatalos lapja, tegnap az osztrák nemzeti szocialista párt vezetőségének kiáltványát közölte, amelyben utasítják az osztrák náciakat, hogy tartsák tisztelben az osztrák-német egyezményt. Az osztrák nemzeti szocialista párt ugyanakkor ellenfeleitől is hasonló magatartást követel. A kiáltvány politikai körökben nagy feltűnést keltett és az a vélemény alakult ki, hogy a Berlinben nyilvánosságra hozott kiáltvány sérti az új egyezmény második szakaszát, amely megtiltja Németországnak, hogy beleavatkozzék Ausztria belügyeibe.

— **Kereskedelem és forradalom.** A spanyolországi események kihatással vannak a román tengerhajózásra is, mert a Spanyolország felé elindult hajókat tegnap a constantai kikötő bejárata előtt megállították és visszarendelték. A spanyolországi hajó-ügynökségek ugyanis értesítették a constantai kikötő parancsnokságát, hogy a petrolleummal elindult hajók a forradalmi események miatt nem rakodhatnak ki spanyol kikötőkben és ezért rendeljék azokat vissza a constantai kikötőbe.

* **Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. El**

— **Megbánta a ház eladást.** Pastia volt törvényszéki bíró, akit az esküdtbíróság csak nemrégiben mentett fel a házvezetőnője ellen elkövetett gyilkosság vádjáról, azzal a kérelemmel fordult az ügyészséghez, hogy semmisítse meg a háza eladására vonatkozó adásvételi szerződést. Kérélmét azzal indokolja, hogy a ház eladása a vizsgálati fogsága alatt történt komolytalan áron és elhamarkodott szándékkal. A kérelem felett a törvényszék novemberben fog dönteni.

A házasságról

volt szó egy angol társaságban nőtlén férfiak közt, akik arról vitatkoztak, hogy érdemes-e sokat latolgatni, töprengeni, vagy talán az a legjobb, ha mint a hideg vízbe, azonnal beleugrik az ember. Természetesen két párta szakadtak a vitatkozók és minthogy az angolok mindenre készek, nyomban fogadtak is. Az egyik hajlandó volt ezer fontot letenni, hogy ő, aki most Franciaországba utazik, kész az első francia nőt feleségül venni, akivel partraszálláskor találkozhat. A fogadás meg is történt és angolunk másnap utnak indult. A kihajózásnál a vámnál azonban nehézsége akadt, mert nem tudta magát fogyatékos francia ismeretei következtében a tisztviselőkkel megértetni. Azonban ugyanakkor egy nagyon csinos francia lány szegődött hozzá, aki készségesen volt hajlandó tolmácsolni szolgálni. Megismerkedésnél kiderült, hogy az illető igen jó házból való hölgy, angolunknak pedig ugyanekkor eszébe jutott a fogadása. Nem csinált sok teketóriát, hanem fogadására hivatkozva azonnal megkérte a lány kezét. Ez eleinte szabódott, de csakhamar a maga részéről is hozzájárult a boldogsághoz. És amilyen kiszámíthatatlan eshetőségei vannak a házasságnak, épp ez az ifjú pár nagyon boldog lett, annyira boldog, hogy a férj a sors iránti hálából jótékony cédra adományozta a nyert ezer fontot. Hiába spekulálunk tehát előbb, mégis csak olyan minden házasság, mint a sorsjegy, mert csak utóbb derül ki, hogy nyereményt vagy veszteséget jelent-e számunkra. (F.)

A Pacsirtamezőben
augusztus 1-én, szombaton este lesz a
Kisebbségi Ujságírók
Nyári ünnepélye
a szanatórium-alap javára
Tombola értékes tárgyakkal / grandiózus műsor / táncverseny

— Cserkészek országos nagytáborozása Brasovban. A romániai cserkészek az idén Brasov közelében tartják meg országos nagytáborozásukat, amelyen messzi országok cserkészei is részt vesznek. Az egyiptomi cserkészek máris megérkeztek. A résztvevők között egy angol, egy lengyel és három magyar cserkészesapat is lesz. A táborozás augusztus 3-án kezdődik és arra országsszerte nagy előkészületek történnek. Az országos nagytábor változatos és színes életéről a Déli Hírlap helyszíni tudósítás alapján számol majd be.

— Bosszúból felgyújtotta haragosa szénáját. A severinmegyei Bruznic községben Ciurescu Dionisie, a Mocsony-uradalmak erdőre, bosszúból felgyújtotta Andreescu Grigore gazdának négy szénaboglyáját, amelyek teljesen elhamvadtak. A gyújtogatót a csendőrség őrizte be.

— A bika megvadult. Tegnap délután a harmadik kerületi bikaistállóban baleset történt. Az egyik bika megvadult és felöklelte Zambo István nyegenhat esztendő csordást, aki súlyos belső sérüléseket szenvedett és a mentők beszállították a kórházba.

— Kitért egy veszedelmes vulkán. Tokióból jelentik, hogy az Asami vulkán működésbe kezdett és nagy erővel kitért. A kitérés óriási anyagi kárt okozott és számos emberéletet is áldozatul követelt. Részletek nem ismeretesek és a halottak számát sem lehet még tudni.

— Leesett a gyorsvonat mozdonyáról. A Bucurestiből tegnap reggel Timisoara-ra érkezett gyorsvonat mozdonyáról Caransebes és Lugoj között leesett a nagy Miklós fűtő és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Andort a kórházba szállították. Állapota aggodalomra ad okot.

— Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek, elvezették étvágyukat napi kb. 150 gramm természetes „Ferenc József” keserűviz használatára folytan gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik.

— Autó nekiment az utszéli oszlopnak. Vas András orsovai járási állatorvos, az orsovai polgármester társaságában saját gépkocsiján Baile Herculana indult. A gépkocsi a meháiai hid előtt ki akart térni egy szembejövő székérnek, de közben nekiment az utszéli levő oszlopnak és felborult. Az autót vezető Vas András állatorvos felső álkapsát két helyen eltörte és teste más helyen is több sérülést szenvedett. Egy arra haladó gépkocsival a megsérült orvost a meháiai állomásra szállították és behozták a helybeli kórházba. A Vas András társaságában levő orsovai polgármesternek semmi baja nem történt.

— A legértékesebb tárgyak kerülnek kiorsolásra a kisebbségi újságírók nyári ünnepélyének tomboláján. Augusztus elsején, szombaton este kilenc órai kezdettel tartja a kisebbségi újságírószervezet timisoarai csoportja nyári ünnepélyét, melyet ezúttal is vár Timisoara közönsége, mert ezeken az ünnepélyeken mindig a maximumát kapja annak, amit csak ilyen zsánerű ünnepélyeken nyújtani lehet. Az est egyik fénypontja kétségtelenül a tombola lesz, ahol a legértékesebb férfi- és nőruhakelméket, több ezer leírtékű szervizet nyerhet a közönség. A meglepetés ingerével hat majd az is, hogy az újságírók maguk is fellépnek a műsor keretében belül. Lesz virágtombola is, mely évről-évre a közönség egyik legkellemesebb és egyúttal hasznos szórakozása volt. Szorgos munkások már most készítik a Keletibárt, ahol különféle szenzációk fogják a legmagasabb igényeket kielégíteni. A Pacsirtamező erre az estélyre ragyogó fényt és virágköntöst kap. Ugy ezek az attrakciók, mint pedig az a körülmény, hogy az ünnepély bevétele a készülő kisebbségi újságírószanatórium javára szolgál, biztos garanciája annak, hogy az idei újságíró ünnepély sikere még az előző éviekét is el fogja halványítani.

— Negyvennégy előadás a timisoarai orvoskongresszuson. Megírtuk, hogy az Erdélyi Muzeum Egyesület vándorvülévésével egyidejűleg a Bánság fővárosában augusztus huszonegyedikén és a rákövetkező napon orvoskongresszus lesz, amelyen olyan világhírű szaktekintélyek kívüli, mint Koranyi Sándor báró, Grosz Emil, Hüttel Tivadar és mások, országról országra, aradi, cluj, aiudi, targumuresi, petrosani és satumarei orvos tart előadást. Összesen negyvennégy előadás lesz.

— Németország nem készült új hódító hadjáratra. Bécsből jelentik, hogy Papeň bécsi német követ az osztrák-német egyezményvel kapcsolatban az angol-amerikai sajtósövetség bankettjén kijelentette, hogy a béke igazi barátai helyeslik Ausztria és Németország barátságát. Vannak azonban, akik azt állítják, hogy a kiegyezés Közép-európában a német imperializmus veszélyét jelenti. Ezek a körök azt hiszik, hogy Németország új hódító hadjáratot akar kezdeni Ausztrián keresztül. Papeň végül leszögezte, hogy Németország további politikája el fogja oszlatni ezeket a rémképeket.

— Kisiklott a timisoarai gyorsvonat. Szerencsés kimeneteli baleset érte a Bucuresti—Timisoara között közlekedő gyorsvonatot, amely a Turnu Severin közelében levő Balota állomás előtt a nyílt pályán kisiklott. Az utasok körében nagy izgalom támadt, de szerencsére senki sem sérült meg. Ugy a gyorsvonat, mint az esti személyvonat is csak késéssel folytathatta útját. A vasut vezérigazgatósága szigorú vizsgálatot indított annak a megállapítására, hogy a balesetért kit terhel a felelősség.

Sport

A világbajnok magyar vízipóló csapat legkeményebb ellenfele Berlinben a német válogatott lesz

A magyar sporttársadalom változatlanul bizik abban, hogy Magyarország válogatott vízipóló csapata ezúttal is megnyeri az olimpiai vízipóló tornát. Bizonyos azonban, hogy a magyar válogatott csapatnak nehezebb és izgalmasabb csatákat kell vívni, mint a legutóbbi olimpián, mert a többi ország csapatai sokkal jobbák, gondosabban felkészültek, mint egy év előtt és harci készségük is növekedett. A magyar csapat legnagyobb és legkeményebb ellenfele a német válogatott lesz, mert a berlini stadion izzó, német győzniakarással hevített medencéjében kell majd kiviv-

nia a magyar együttesnek a diadalt. Mégis a magyar uszósport vezetői biznak a csapatban, mert a magyar vízipóló együttes éppen olyan jó, mint Los-Angelesben volt. A magyar csapatnak nyolc nap alatt nyolc mérkőzést kell lejátszani és nyolcszor kell győzni. Nagy súlyt helyeznek tehát a megfelelő tartalékok kiválasztására, mert a négy tartalék minden második nap harcba kerül. A válogatott csapat tagjai, Bródi, Kutasi, Homonnai, Sárkány, Hazai, Halasi, Molnár, Bozsi, Német, Brardi és Tari edzett harcosok, akik eddig még minden csatából diadalmasan kerültek ki.

A Románia körüli negyedik kerékpárverseny

A Románia körüli negyedik kerékpárverseny, mint már jelentettük, augusztus 30-án kezdődik. A román kerékpáros szövetség tíz nemzetnek küldött meghívót a nagyszabású versenyre. A meghívott nemzetek: Lengyelország, Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária, Olaszország, Németország, Csehszlovákia, Ausztria, Törökország és Görögország.

A két atléta költségeit előteremtették

Románia két legkiválóbb atlétájának: Gáll Lajosnak és Ionescu Crummnak kiküldetési költségeit a berlini olimpiászra gyűjtés útján szedték össze. A

brasovi liga gyűjtése harmincezer lejt hozott össze és így mindkét versenyző kijut Berlinbe.

Olimpiai próbaverseny

Amszterdamból jelentik, hogy a holland Berger a tegnapi olimpiai próbaversenyen a száz méteres síkfutást 10.4 mp. nagyszerű idővel nyerte.

Magyar sovinszta provokálások

cimen az Universul legújabb száma megint megfújja a harci kürtöt és körülhordozza az országban a véres kardot, hogy veszélyben a haza. Miért? Mert a Bánság fővárosában legutóbb rendezett ökölvívóverseny alkalmával a közönség a magyar szereplőknek mert tapsolni. És mert a Bocskai—Chinezul

Mindazok, akiknek az életben sikerük van

először is saját egészségükkel törődnek. Vigyázzon Ön is egészségére...

megtamadhatja és akkor beteges szivdobogás és borzalmas érelmeszesedés lép fel.

Tehát halaszthatatlanul küzdeni kell ez ellen a veszélyes önmérgezés ellen. Hála az Urodonalnak, amelyeket minden cél nélkül tartott vissza a szervezettel. A máj tehermentesítéséért, valamint a rossz állapotban levő veszők helyreállításáért folytatott harcban egyetlen más szer sem versenyezhet az Urodonalal. Egyetlenegy anyag nem volna erre elegendő. Urodonal tartalmazza a tíz legjobb hűgysav és mérég oldó, kiválasztó és eltávolító szert. Ehhez járul még a hűgysav és epeutak legerősebb fertőtlenítő szere is. Mindez hosszadalmas és alapos tudományos munkák alapján pontos kísérletek és gyakorlati próbák utmutatása szerint van összeállítva és adagolva.

A leghíresebb orvostanok tudományos értekezései. Franciaországban és a külföld többi országában, számos tudományos cikk és demonstráció bizonyítja az Urodonal terapeuthikus értékét és elismerik, hogy a szervezet mérgeletésében és megfiatalításában egyetlen más szer sem versenyezhet vele.

URODONAL megóvja az egészséget.

Chatelain készítmény. Megbízható márka.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

meccsen a Bocskai játéka is tetszik. Sőt olyan vakmerő volt a közönség része, hogy elment a színházba Béke szellemes konferánszait meghallgatni. És itt is tapssal adott kifejezést tetszésének. Hát mit tetszik ehhez szólni, még pedig talán úgy volna a legjobb, hogy legközelebb kizárják a magán közönséget a meccsekről. Ez is meglepő. Olyanféle, mint mikor a felszárított férj úgy áll bosszút a hűtlen feleségen, hogy kidobtatja a lakásból a divánt.

Legyőzték a finn világrekordert

Matti Järvinent, a világrekordert finn gerelyvetőt Helsinkiben legyőzték. Järvinen hetvenhét méteres dobásával a finnek legnagyobb olimpiai eredménye és éppen ezért kellett nyilatkoztatni, hogy Nikkanen 69.22 méterrel legyőzte a gyengén szereplő dobágrekordert. A finn gerelyvető néhány hét előtt megsérült és úgy látszik elvált a formáját.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Nyugdíjas. Giulvaz. A juniusi nyugdíj kifizetésére ott eddig pénzhány miatt kerülhetett sor. A timisoarai pénzügyigazgatóság naponta várja a megfelelő összeg utalását és akkor haladéktalanul a juniusi nyugdíjasok részére is kifizetik a juniusi randóságokat.

Cernauti. Nem érdemes Dorna Vatrán megtenni az utat, mert rengeteg átszállással van összekötve. Jobb, ha Bucurestin keresztül utazik, mert így csak kétszer kell átszállni és az ut mindössze száz lelei kerül tőle. A fürdőhelyekre különben is csak huszöt százalékos kedvezmény van és csak akkor lehet igénybe, ha legalább nyolc napig tartózkodik ott. Egész jegyet kell odafele utazni és ezt a jegyet a visszautazásnál a uti pénztárnál lebélyegeztetve féljegyet utazni. A jegyet a fürdőigazgatóságnál kell láttamoztatni.

Közgazdaság

Lényegesen emelkedett az idén Románia külkereskedelmi mérlegének aktívuma az elmúlt év első hat hónapjával szemben

Külkereskedelmünk első félévi kimutatása szerint külkereskedelmi forgalmunk 1936. év első felében a múlt esztendő hasonló időszakához arányítva egy milliárd leiel emelkedett és az emelkedés a kivitelnél tapasztalható. Amíg a behozatal csupán 260 millió leiel emelkedett, a kivitel emelkedése közel 720 millió leit ért el. Az erről szóló kimutatás a következő:

Év:	Behozatal (millió leiben kifejezve)	Kivitel
1935-ben	5229	6670
1936-ban	5491	7389

Ebből következik, hogy az év első fele kereskedelmi mérlege nagyobb föleggel zárult, mint az elmúlt év első hat hónapjában. Míg a múlt évben a külkereskedelmi mérleg aktívuma 1 milliárd 441 millió leit volt, az idén közel egy milliárd kilencszáz millió leit, vagyis félmilliárd leiel több.

Külkereskedelmünk alakulása az egyes országokkal kapcsolatban a következő volt: Feltűnő módon megnövekedett Németországból való behozatalunk. 1935 és 1936 között Németországból való behozatalunk 1 milliárd 106 millió leiről két milliárd leire emelkedett. 1935-ben tehát Németországból betelünkünk 21 százaléka, míg 1936-ban 37 százaléka származott. Németország viszont nem vásárol ilyen nagy arányban

tőlünk, úgy, hogy az év első felében Németországgal szembeni kereskedelmi mérlegünk 700 millió leit deficittel zárult, míg 1935 első hat hónapjában ez a deficit csak 33 millió leit volt.

Franciaországi kivitelünk 386 millió leiről 596 millió leire emelkedett. Franciaországgal szembeni kereskedelmi mérlegünk 346 millió leit aktívummal zárult.

Angliába irányuló kivitelünk 699 millió leiről 787 millió leire emelkedett. Angliával szembeni külkereskedelmi mérlegünk aktívuma 450 millió leit. A kisántant-államokkal való kereskedelmi kapcsolataink fejlődésben vannak, amennyiben a velük való kereskedelmi forgalmunk 1 milliárd 113 millió leiről 1 milliárd 267 millió leire emelkedett. Míg az elmúlt esztendőben Csehszlovákiával szemben passzív volt kereskedelmi mérlegünk, az idén már 81 millió leit aktívumot mutatunk ki. Jugoszláviával szembeni aktívumunk pedig 39 millió leiről 54 millió leire emelkedett.

Magyarországgal szintén kedvezően alakultak kereskedelmi kapcsolataink. Innen való behozatalunk 305 millió leiről 386 millióra, míg Magyarországra való kivitelünk 331 millió leiről 539 millió leire emelkedett. Magyarországgal szembeni kereskedelmi mérlegünk aktívuma tehát 26 millió leiről 153 millió leire emelkedett.

A szovjettal még nem sikerült gyakorlatilag megvalósítanunk a kereskedelmi kapcsolatokat. Olaszországból való behozatalunk a szankciók következtében 411 millió leiről 70 millióra, Olaszországba való kivitelünk pedig egy milliárd 359 millió leire esett. Ezzel szemben Amerikából a múlt évi 141 millió helyett 183 millió leit értékben vásároltunk, míg Amerikába való kivitelünk 25 millió leiről 149 millióra emelkedett.

Román petroleum nem mehet Olaszországba. Román közgazdasági körökben nagy izgalmat keltett az a hír, hogy Olaszország a megkorlátozások megszüntetése után váratlanul elzárta piacát a román petroleum elől. A régi rendelkezések megszüntetését még engedélyezték, de újabb üzletkötésekre az olasz kormány már nem ad engedélyt. Amikor az érdekeltek felvilágosításért az illetékes olasz körökhöz fordultak, azt a választ kapták, hogy az olasz gazdasági politikát minden téren össze akarják egyeztetni Olaszország külpolitikai célkitűzéseivel.

A német márka 42 leies árfolyama. A Nemzeti Bank elhatározta, hogy a német márkát 42 leies árfolyamon jegyzi. Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy előnyös az exportőröknek. Ezzel szemben sokan úgy vélik, hogy ez nem helytálló, mert a pénz árfolyamát a vásárlóereje határozza meg, hogy ezentul a német importőr több árut vásárolhat kevesebb márkáért, ami azt jelenti, hogy a román gazdasági életnek a németországi export után kevesebb haszna lesz.

Ellanyhult a buza irányzata. A bányászati gabonapiacra ellanyhult a buza irányzata. Kielégítő kínálat van a legtöbb terményáruban, gabonamennyiségben a kereslet is megfelelő. Az üzleti forga-

lom meglehetősen élénk. A piaci árak a következők: bányászati buza 365, torontáli buza 370, tengeri 290, zab 250, árpa 220, korpá 270, kismalmi liszt a 30/es beosztásból 700, nagymalmi liszt 730, tökmag 900, bányászati repce 650 és káposzta repce 680 leit száz kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 502—507, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dollár 161—165, angol font 855—865, olasz lira 11—11.50, német márka 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napoleon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

Színház

A nyári színház heti műsora:

Péntek este: Aki mer, az nyer. (Operett)
Szombat és vasárnap este: Kontusowka. (Operett)

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Péntek, július 24.

Apolló-mozi: A kis mama.

Capitol-mozi: Márta.

Félegyházi András:

Lakodalmom van a mi utcánkba...

Élethöz vőfélyverssekkel

41

Ulrik Antal főkántor most már az ediginél sokkal hangosabban, diadalmasan ügatyja az orgonát mindaddig, amíg a násznép egészen ki nem vonul a templomból.

A templom előtt Csontos Szabó István, a másik vőfély mondja az első rikoltást:

Pap megadta az áldást, menyünk s illünk áldomást.

A nászmenet a különböző utcákon végighaladva Felvégi Szabó Károlyéknak a Szegedi-nagytúcnál levő háza felé halad. A vasárnapi utcán haladó nép mind megbámulja az új párt és kíséretét. A kis gyerekek, akiket órallónak állítottak ki az egyes utcákra, beszaladnak a házakba és figyelmeztetik anyjukat, nényüket, vagy más női rokonukat:

— Gyűnnek má a templombu!

Erre sorra nyílnak ki az ablakok és megjelennek azok rámaiban a kendős nők, hogy a nászmenetet lássák. Az ismerősök sorra rebegik:

— Isten agygon áldást a menyasszonynak és párjának.

A menet a vőfélyek felváltó rikoltása közben megyen a lakodalmos ház felé.

A Borbényi boltos háznak sarka mellett elrikoltja magát Némedi Varga János:

Minden madár párat kap, gyűrűt adott ma a pap.

Csontos Szabó István válaszikoltása:

Itt az öröm, itt a haszon, megesküdött a menyasszony.

A következő rikoltás:

Örvendezik a násznép hazafelé büszkén lép.

Azután:

Hazamegyünk vacsorára, az új pár lakodalmára.

Felhangzott aztán ez a rikoltás is:

Ez az utca végtől véges, Tajti Pali feleséges.

Már közel voltak a menyasszony szülőinek házához, amikor felhangzott az utolsó utcai rikoltás:

Végigmegyünk az utcába, a menyasszony hajlékába.

Amikor aztán a lakodalmos menet befordult a ház udvarára, ott állott már Bagi Laci cigányprimás bandája, amely indulóval fogadta az érkezőket. Összesereglett az udvarra minden a ház körüli nép, a kocsis, felesége, a Julcsa, Jancsi kisbéres, Seregi Marcsa, a lakodalmos vacsora elkészítésére felfogadott szakácsnő, egy csomó leány, aki mind a konyhán segédkezett és mindenféle más szájítató.

A lakodalmos menetek az udvarra való beérkezése után a kocsis becsukta a kaput. A vendégek jövésére-menésére most már csak az utcai kisasjtó maradt nyitva.

A nászmenet az udvaron nem bomlott

fel mindjárt, mert előbb meg kellett még hallgatni a két vőfély egy-egy versét. Némedi Varga mondotta az elsőt következőképpen:

Legyen az Istennek dicsőség az égbe, szerencsével vittük nagy utunkat végebe, legyen az Uristen mindig a vezérünk, igaz gyámolítónk, míg e földön élünk. Válgják az új párnak mai esküvése lelkiünknek örökös javára, üdvére, Istennek áldása szálljon a fejükre, legyenek: vidámak, boldogok örökre.

Csontos Szabó István állott elő azután és rákezde:

Szerencsés jó estét két násznagy urunknak, végére jutottunk im nehéz utunknak, mert bizony hiába mi nem fáradoztunk, lányt vittünk és vissza ime asszonyt hoztunk, a mai szép napot most megünnepeljük, a szent esküvőnek lakomáját üljük, alázattal kérjük a jelen valókat, fogyasszák el velünk a sok földi jókat, amiket a konyhán főztek és sütöttek és a mai napra bőven készítettek, szakácsnő munkája ne legyen hiába, vándoroljon minden vendégnek gyomrába, ételt-italt itt ma nem szabad sajnálni, bent meg van terítve, tessék besétálni.

Ezek után a nászmenet most már felbomlik. Elsőnek lép be a kifutott és kivilágított hombárba maga a házigazda, Felvégi Szabó Károly, hogy sorra fogadja a vendégeket. A leánvát, aki most már asszony a mirtuszkoszorúsan, fátyolosan lép be, megöleli és megcsókolja. Ugyanezt cselekszi a vejével, Tajti Palival is. A többi vendéggel, legyen az akár férfi,

akár asszony, sorra lekezel. Felvégi Szabó Károlyné egyelőre nem jelenik meg a hombárban, mert neki dolga van a konyhán, ahol mindent végigszemlél, hogy rendben van-e és kiadja különböző rendelkezéseit.

A menyasszony és a vőlegény letelepednek a számukra fentartott két főhelyre. Mellettük van helye az örömszülőeknek. Ezek közül Tajti András és a felesége le is ül. Felvégi Szabó Károly és feleségének két széke azonban egyelőre üresen marad. Letelepsznek szépen párosával egymás mellett a koszorúsányok és koszorúslegények is. A többi vendég egyelőre kisebb csoportokba verődve beszélget. A vacsorához ugyanis majd csak akkor kezdenek, ha megérkezik Agócs János apátplébános, Kolozsvári Mihály káplán és a többi meghívott uri vendég.

A két vőfély azonban addig is szorgalmasan kínálgatja a jelenlevőket borral és apró pogácsával.

Nemsokára azután egymásután érkeznek meg a lakodalmos házba Mócár Imre és Keserü Imre tanítók, Molnár Bandi városi tanácsnok, aki délelőtt a városházán a polgári esketést végezte, Szabó Mihály tanító és a felesége, Vona Mihály közgyám és felesége, Almássy Sándor, a város gazdája, a feleségével és a sógor-nőjével, a szépséges Kanyó Böskével és egy csomó tekintélyes nagygazda is a párjával.

A vőfélyek most már izgatottan sűrűnek-forognak, annál is inkább, mert itt az ideje, hogy belekezdjenek a vacsora előtti rigmusok elmondásába. Ezeket a vacsora előtti rigmusokat perorációknak nevezik és minden rendes lakodalmosban hármalt mondanak.

(Folyt. köv.)

Augusztus

1

szombat este

A Kisebbségi Ujságírók kerti ünnepélye a Pacsirtamezőben

**Tombola értékes díjakkal
grandiózus műsor, táncversek**

Rádió

Péntek, július 24. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána rádiószórnál. Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Hanglemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Szórakoztató-zene hanglemezek. 3: Hírek. Este 7.3: Felolvasás. 7.15: A rádiószórnál zenekar hangverseny. 8.30: Zenekari hangverseny. 9: Előadás. 9.15: A Don Pasquale című opera előadásának közvetítése. 10: Időszerű anyag, majd sportközlemények. 10.50: Hírek. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hírek a belföldi rádióhallgatók számára. **Budapest.** 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás.

11.45: Felolvasás. 1.5: Cigányzene. 2.30: Zongorahangverseny. 3.40: Hírek. 5.15: Előadás. 5.45: Hírek. 6: Rádiószórnál zenekar. 6.40: Sportközlemények. 7.20: A zenekritikus és közönsége. Hammerschlag János dr. előadása. 7.50: Hegedűhangverseny. 8.30: Acsády Károly elbeszélése. 9: Zenekari hangverseny. 10.15: Sztróky Kálmán csillogási előadása. 10.45: Hírek. 11.5: Hanglemezek. 11.45: Ottlik György dr. előadása. 12: Cigányzene. 1.5: Hírek. **Budapest II.** Este 7.50: Az ismeretlen Leonardo. Tasnády-Kubacska András előadása. 8.30: Hanglemezek. 9.20: Hírek. **Bécs.** Délután 6.45: Zenekari hangverseny. 8.30: Rádiózenekar. 9.30: Schuschnigg birodalmi kancellár emlékbeszéde Dollfuss Engelbertről. 10: Schubert-hangverseny. 11.10: Opera hanglemezek.

Szombat, július 25. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána rádiószórnál. Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Hanglemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Szórakoztató-zene hanglemezek. 3: Hírek. Este 7.3: Könyv-zene. 8.15: Vasiliu dr. egészségügyi előadása. 8.35: Film-és operettrészletek. 9: Patrascu Emil előadása. 9.15: Tánczene. 10.30: Hírek és sportközlemények. 10.45: Jazz. 11.15: Toma Aurel és Decio boxmérkőzésének közvetítése. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hírek a belföldi hallgatók számára. **Budapest.** 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Zenekari hangverseny. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.15: Har-

sányi Gizi mesél. 5.45: Hírek. 6: Thury Jos elbeszélései. 6.30: Mikrofonnal a „Vuliban”. Közvetítés a Városligetből. 7: Zongorahangverseny. 8.20: Harsányi Gy. csevegése. 8.50: A Rádióélet rejtélyes. 9.25: Kóváry Gyula vidám-estje. 10.30: rek. 10.50: Cigányzene. 11.45: Rádiószórnál zenekar. 1.5: Hírek. **Budapest II.** Délután 6: Hanglemezek. 7.45: Gazdasági előadás. 8.20: Cigányzene. 9.5: Hírek. 9.25: J. Bécs. Délután 6: Hanglemezek. 8.10: Hangverseny. 9: Gyászünnepe Dollfuss kancellár második halotti napján. 9.45: Zenekari hangverseny. 11.10: Rádiózenekar. 12: Hangverseny. **Belgrád.** Este 8.45: A rasztbécülét című opera közvetítése M. nóból. **Milánó.** Este 9.45: Operaelőadás.

Egyes szó ára 3 lel; vastagabb betűvel 5 lel. Állástkeresők szavankint 2 lel; fizetnek. Jelítség hirdetések címét a kiadóhivatal nem közli. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Begolesőbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket levélben Csatós Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrică: Kártya- és Trakt. Piața Traian és Str. Mercator sark. Principele Caroli Mare trakt. Piața Kútt. A hirdetőt minden esetben előre fizetendő.

Oktatás

fordulatszámra előkészítés

uj, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból. Cím: Tachan könyvkereskedés, I, Bánáti Ban. egyesület-palota (színház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Pótvizsgák. lelkiismeretesen előkészít vizsgaelőkészítésben nagy gyakorlatlal bíró höly, elsősorban román nyelv és irodalomból, franciából, történelemből stb. Cím: L. Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Értekezni lehet minden délután 4—6 óra között. Eddigi sikerrel: garantálják az eredményt.

Alkalmazás

Mindenes

aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cím: Str. Mircea Voda 3.

Megbízható

mindenes, aki főzni tud, kerestetik. III., Str. Mitr. Varlaam 1. (4497)

Magyar könyvujdonságok!

A Déli Hírlap előfizetőinek kedvezmény

Aszlányi: Előszó a házassághoz
Barabás: Gazdátlan asszony
Fallada: Repülő írnek
Gulácsy: Förgeteg
Halász: Öt világrész magyar vándorai
Illyés: Puszta vége
Kruif: Az éhség legyőzői
Megyeri: A szerelem a szerelmeseké
Nagy: Budapest nagykévéház
Nagyiványi: Moszkvai lányok
Somogyvári: És mégis élünk
Szilárd: Szép vagy diákélet
Szönyi: Telihold
Vaszary: Vigyázz, ha jön a nő
Zsol: A dunaparti nő

Könyvnap áron kaphatók a

CULTURA

könyvkereskedésben
Timisoara IV., Bulev. Carol 16.
Telefon: 15-07

Tiszta bejáróró

pár órai napimunkára, kis családhoz a II. kerületben, felvétetik. Cím a kiadóban.

(2040)

Állást keres

32 éves

erőteljes férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háztartási teendőket is ellátná. Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imrénél. (4412)

Kereskedőseréd

gyakorlattal, állást keres. Cimeket „Ügyes” jelíggére a kiadóba kérek. (4471)

Pénzbeszedő

feltétlenül megbízható, alkalmazást keres. Szíves megkereséseket „Becsület” jelíggére a kiadóba kérek. (4472)

Raktárnok

vagy ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-téle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant. liliompuddert három színben. Kapható kizárólag a **Városi gyógyszerárban** a „Fekete Sas”-on I., Piața I. C. Brătianu

Tombola lesz rendkívül értékes tárgyakkal a Kisebbségi Ujságírók

nyári kerti ünnepélyén

augusztus 1-én, szombaton a Pacsirtamezőben
Táncverseny / grandiózus műsor / virágcsata

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” kör orgógépén, Timisoara I., Piața Tepeș Voda 2

Vadás

1 szobás

fürdőszobás lakást, szeptember 1-re keresek. Cimeket „Házaspár” jelíggére a kiadóba kérek. (4474)

2 szobás

fürdőszobás, előszobás lakás a IV-ik kerület szején, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (4475)

Kiadó augusztus 1-re

I., Str. Gh. Lazar 1 (Leszámitoló Bank) teljesen modern **3 szobás lakás** (irodahelyiségnek is megfelelő), II., Str. 3 August 9 (Steiner ház) egy teljesen modern **4 szobás lakás** Bővebbet a házastereknél

Két szobás

modern villalakás kiadó. III., Bulev. Mihai Viteazul 15. (4426)

Modern

kétszobás lakás, augusztus 1-re kiadó. Cím: I., Lonovici-utca 5. II. (4494)

Kiadó lakások:

3 szobás utlakás az I. ker. központjában orvosi rendelőnek, ügyvédi irodának kiválóan alkalmas
2 szobás udvari lakás mellékkeliségekkel Str. Vlad Deslamarina 1 (Makri-házban)
2 szobás utcai lakás mellékkeliségekkel Str. E. Ungureanu 2. sz. bérházban
Bővebbet **Belvárosi szerb hitközség** irodájában. I., Piața Unirii 5

Kiadó

kétszobás lakás, mellékkeliségekkel, III. kerület, Str. Odobescu 40 szám, azonnalra. (4501)

Adás-vétel

Előszoba

garderobszekrény, megvételre kerestek. Cimeket kérem „Vétel” jelíggére a kiadóba leadni. (4476)

Modern háló

használt, de jó karban lévő, megvételre kerestek. Cimeket kérek ármegjelöléssel a kiadóba „Jókarban lévő” jelíggére leadni. (4477)

Jég szekrény

2 ajtó, háztartás részére, javítható állapotban, igen olcsón eladó. Megtekinthető délután 5 óráig. IV., Ion Brătianu-utca 29. II. em. 2. ajtó. (4478)

Eladó

Phönix márkájú, kettő darab prima vargép. Érdeklődni Doja-utca 20, délután 5-óra között mindennap. (4479)

Személyautó

6 hengeres „Essex”-márka, jó állapotban nyitva és mint coupé is használható, eladó. Cím: Str. Bonnaz 3. Telefon 5-57. (4480)

Eladó

egy Hoffher és Schrantz gyártmányú 140 cm-es, jó állapotban levő cséplő, kedvező árral. Kimpel Flóris, Turda. (4500)

Gyerekkocsi

szép használt, de jó állapotban lévő, megvételre kerestek. Cimeket „B.” jelíggére a kiadóba kérek. (4501)

Különfélé

Oleső kölcsön

kapható I. beátlázásra, kereskedelmi vállalatok, konverziós adósság kifizetésére, építkezésre és ingatlan vételre. Bővebbet: „B. giana” A. G. kereskedelmi információ és ingatlan vétel-eladási osztálya Timisoara Str. Eminescu 6. (407)

Hölgyek figyelmébe!

Harisnyaszem felszedés pontosan és olcsó vállalok. II., Str. Tigrului 18. Utcái lakás utolsó ajtó. (25)